

Hr. Kristen Michal
Peaminister

8.12.2025

ARUPÄRIMINE

Seoses Enefit Greeni investeeringuga Tolpanvaara tuuleparki ning selle müügi tagajärjedest Eesti riigi energiapoliitikale ja taastuvenergia eesmärkidele

Austatud peaminister,

Enefit Green tegi 2021. aasta detsembris investeerimisotsuse Soomes asuva Tolpanvaara tuulepargi rajamiseks 76 MW paigaldatud võimsusega, mille maksumus oli umbes 83 miljonit eurot. Tuulepark valmis 2024. aasta kevadel ning tootis aastast ligikaudu 250 GWh taastuvelektrit. Ometi müüdi park 2024. aasta lõpus hinnaga, mis vastas sisuliselt investeeringu nominaalväärtusele, ilma inflatsiooni, kapitalikulu ega riskitasu tagasi teenimata.

Eesti Energia ja Enefit Greeni juhid põhjendasid müüki strateegilise suuna muutumisega: kontsern lahkub Soomest ja keskendub Balti riikidele ning Poolale. Samal ajal on Eesti Energia avalikult teatanud investeerimisvõimekuse ammendumisest, finantskoormuse kasvust, kõrgeast bilansienergia hinnast ning vajadusest taastada kontserni laenuvõime.

Kõik need asjaolud tõstatavad küsimuse, kas Enefit Greeni investeering ja sellele järgnenud müük olid kooskõlas riigi energiajulgeoleku, pikaajalise taastuvenergia poliitika ja riigile kuuluva vara vastutustundliku majandamise põhimõtetega.

Sellega seoses on meil Teile järgnevad küsimused:

1. Millistel majanduslikel ja strateegilistel eeldustel tugines riigi heakskiit Tolpanvaara tuulepargi investeeringule 2021. aastal ning millised riskid toodi välja juba atesteerimise ja tasuvusanalüüsi etappides?
2. Millise hinnangu andis valitsus 2024. aastal Enefit Greeni ettepanekule müüa projekt sisuliselt kulupõhiselt hinnalt ning milliseid alternatiive kaaluti?
3. Millist teavet omas valitsus või Rahandusministeerium Enefit Greeni finantsvõimekuse, finantsriskide ja laenukoormuse kohta perioodil enne müüki ning kuidas mõjutas see otsustusprotsessi?
4. Millised juhtimislikud, turupõhised või strateegilised vead realiseerusid, mis põhjustasid olukorra, kus Enefit Green loobus ainsast varast Soomes vahetult pärast selle valmimist?

Arupärimine

5. Millist mõju avaldab juhtum riigi usaldusväärsusele ja investeerimisvõimekusele olukorras, kus riigiettevõtte loobub investeringust enne selle kasumlikku perioodi, samal ajal kui taastuenergia eesmärgid eeldavad tootmisvõimsuste pidevat kasvu?

6. Milliseid meetmeid kavandab riik, et tagada tulevikus taastuenergia investeringute kvaliteetne riskihindamine ning vältida olukorda, kus riigiettevõtte müüb äsja valminud varad ilma ärilise kasuni jõudmata?

7. Millist analüüsi on valitsus teinud seoses Enefit Greeni ja Eesti Energia restruktureerimise mõjuga kontserni investeerimisotsustele ning kas Tolpanvaara müük oli otseselt seotud kontserni finantsseisundi parandamise vajadusega?

8. Milline on riigi hinnang asjaolule, et Eestis ei koguta täna adekvaatset statistikat taastuenergia tegeliku potentsiaali ja tegeliku turule pääsu kohta ning milline mõju on sellel riigi investeerimisotsuste ja taastuenergia arengukavade kujundamisele?

Lugupidamisega

Riigikogu liikmed:

1. Evelin Poelamets

2. Rain Giller

3. Rene Kõhke

4. Sime Pohlale

5. Markku Helme

6. Anti Põlme

7. Varro Vooglaid

8. Arvo Aler